

LA PRIMERA COMPETICIÓ NÀUTICA DE CATALUNYA [1821]

A TOTA VELA!

PER COMMEMORAR EL JURAMENT CONSTITUCIONAL DEL REI FERRAN VII, EL CONSISTORI BARCELONÍ VA ORGANITZAR, EL 1821, UNA REGATA MULTITUDINÀRIA AL PORT.

MOLT ABANS QUE SE CELEBRESSIN els primers Jocs Olímpics moderns i de la primera edició de la Copa Amèrica, l'Ajuntament de Barcelona es va avançar, un 15 de juliol del 1821, i va organitzar una regata multitudinària a les aigües del port de la ciutat. Aquells jocs es van fer per commemorar el jurament constitucional del rei Ferran VII i van ser un èxit rotund. La regata es va celebrar en el marc del Trienni Liberal (1820-1823), un període d'efervescència política i constitucional a l'estat espanyol. L'organització també responia al desig del consistori barceloní de promoure el civisme i la cohesió social a través d'actes públics amb una gran convocatòria d'assistents.

Gran afluència de públic

La cursa nàutica es va disputar amb embarcacions de rem entre el moll del Baluard del Rei, al costat de les Drassanes, i la platja de Sant Bertran, amb un recorregut d'anada i tornada d'uns 4.000 metres. Segons les cròniques de l'època, hi van assistir unes 80.000 persones. Aquesta xifra, inusualment alta per a l'època, converteix l'esdeveniment en un dels primers grans espectacles esportius de masses que es van celebrar a Europa.

Es van establir quatre categories, segons l'eslora de les embarcacions: la primera classe, per a mulettes de pesca –una barca de poca capacitat–; la segona, per a barques de palangre; la tercera, per a gussis –un llagut petit, d'uns vint pams, de vela llatina o de martell–, i la quarta, per a barques auxiliars més veloces que les de les categories anteriors. Aquestes embarcacions, pròpies de l'activitat pesquera i portuària, aportaven a l'esdeveniment un caràcter popular i demostraven la destresa marinera de les seves tripulacions, que, per un dia, transformaven la feina en competició.

Els Jocs Marítics de Barcelona, nom amb què el consistori liberal va batejar la prova, van establir un precedent a la ciutat, i al llarg del segle XIX es van repetir en diver-

ses ocasions i per motius diversos. Això va impulsar l'aparició dels primers clubs marítics, com el de Tarragona, el 1878, o el de Barcelona, el 1902, i va afavorir que se celebrés la primera regata a vela a Barcelona, durant les festes de la Mercè del 1871.

Pionera de les grans competicions esportives

Els Jocs Marítics de Barcelona també es van anticipar, en esperit i forma, als Jocs Olímpics moderns, i, potser sense pretendre-ho, van establir les bases per a les competicions esportives actuals, no només a Catalunya i l'estat espanyol, sinó també a la resta d'Europa.

A diferència d'altres iniciatives gimnàstiques o atlètiques que van sorgir al continent durant el segle XIX –com els festivals Ling, a Suècia, i els moviments Turnverein, a Alemanya–, els jocs de la capital catalana tenien un marcat caràcter marítim i festiu, però també compartien l'objectiu d'enaltir l'esforç físic, la disciplina i el sentiment col·lectiu.

ANTONI CASINOS
Autor del blog
envisitadecartesia.com

HO SABIES?
**Premis en
espècie**

Els guanyadors d'aquella primera regata al Port de Barcelona van gaudir de premis econòmics

i en espècie: des dels trenta-dos duros i un moltó per al vencedor de la primera classe, fins als trenta-cinc

duros i dues gallines per al de la quarta. Els guanyadors de les classes intermèdies –la segona i la

tercera– van rebre vint-i-quatre duros i dos galls dindi i vint duros i dos ànecs, respectivament.